

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

In Festo Annunciationis, B. V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO ANNUNTIATIONIS,
B. M. V.

CONCIO PRIMÁ.

Ave Maria. Lucae I. cap.

Textus.

*Ave Maria, seu salutationem Angelicam ora-
re devotè, quàm sit proficuum, utile, &
impetratorium.*

Thema.

IN vitâ S. Gertrudis legitur, cum hodiernâ die, S. Gertrudis, in choro salutationem Angelicam, Ave Maria, canere audivisset, in spiritu rapta vidit, quomodo à SS. Trinitate, tres rivi in cor Mariæ defluerent, & iterum ad originem suam reverterentur; penes audivit sibi dici, quòd his tribus rivis, Mariæ tres gratiæ infusæ sint; à Patre, quòd B. V. sit potentissima; à Filio, quòd sit sapientissima; à Spiritu S. quòd sit clementissima; vidit penes S. Gertrudis, quòd de his rivis, Maria largissimè aquas profuderit, se Ave Maria salutantibus: Per quam visionè, mundo innotescere voluit, quàm meritum, utile, ac proficuum sit, Ave Maria, salutatione angelicâ Mariam honorare. Maria in Ave se honorantes, potentiæ, sapientiæ, clementiæ, ac gratiarum aquas liberalissimè effundat. Audiamus Patres: *Sanctissima Trinitas, ad debellandam mundi nequitiam, ceu prae-*stantissimam armaturam, Angelicam salutationem elegit. P. Palai- nus part. I. cap. 9. *Qui se ex toto corde ad serviendum Maria obtulit, & toties salutaverit, finaliter non peribit.* Michael Isolanus, lib. de Confrater. Rosarii. *Certè Maria nos salutât beneficio, &*

Exordium.

Patres.

*P. Palai-
nus.*

*Michael Iso-
lanus.*

Dd 3

con-

consolatione, si nos eam frequenter salutamus oratione; libenter nos salutat cum gratiâ, si libenter eam salutamus cum Ave

S. Bonaventura. *S. Bonaventura*, in spec. Virg. cap. 4. *Salutate Mariam in lutatione Angelicâ frequenter, quia hanc audit libenter.* *Thomas Kempensis.*

Kempensis. *serm. 21. Omirabile, & superadmirabile Ave, cap. fructu renovantur creatura, homines redimuntur, Angeli reorantur; quo demones effugantur, peccatores liberantur, Angeli gratulatur, verbum incarnatur, virgo gravidatur.* *S. Bonaventura.*

S. Bonaventura. in stimulo divini Amoris. part. 3. cap. 16. & iterum part. cap. 4.

Omimum Ave, quod quâdam cœlesti dulcedine inebriat devotum. Spes de gloriâ paradisi, in corde ipsius, qui devotissimo Ave honorificaverit Mariam. Habentibus devotionem ad lationem angelicam, signum est ordinationis, & prædestinationis magnum ad gloriam. *Alano de Rupe,* ipsa B. V. revelavit. *Opera imploratâ, de super Conceptus pandam.*

Alano de Rupe.

CONCEPTUS I.

Confirmatio seu Deductio. Ante oculos Auditorum meorum, duas potentes Reginas tuo. Bethabeam unam, alteram Esther. Bethabea ante filium suum Salomonem comparet, & obsecrat. *Petitionem ergo tuam parvulam deprecor à te, ne confundas faciem meam.* 3. Regum 2.

Petitio Bethabea non est exaudita; Bethabea tristes reor Esther Regina, & sponsa magni Assveri, coram rege & sponsa comparet supplex, & ad votum omnia impetrat; hilaris reor

Esti dimidiam partem Regni mei petieris, impetrabis. Esther 5.

Quæ causa subest, quod Esther tam facile Regem Assverum mitigaverit, omnia ad nutum impetraverit? Causalem indicat

Titus. Esther. 15. cap. *Ipsa autem roseo colore, vultum perfusa.* Pier

lib. 55. Hieroglyph. scribit. *Poparum olim supersticio obrinuerat, nihil negare princeps posset, si petitor oleo rosaceo, prius idolo oblato delibutus, supplex adesset.* Roseus color, roseus odor in Esther

commovit ad gratiam, mitigavit Assverum. Esther figura Virginitatis beatissimæ: ut olim Esther, ante faciem Assveri, sic nunc Maria

te faciem Dei adstat. *Astitit Regina à dextris tuis*, Psal. 44. patrocina-
tura, ita S. Bonaventura, in speculo V. cap. 7. *Esther nostra beata*
Maria, tantam gratiam coram rege aeterno impetravit, quòd per
hanc non solum ipsa ad coronam pervenit, sed etiam generi huma-
no, morti additio subvenit. Rosco colore vultum perfusa est B.
V. Maria, cum devotâ salutatione Angelicâ honoratur, ita metho-
dius: *Coronemus Mariam rosis, salutemus Virginem hanc benedi-*
ctam, & dicamus ei, Ave. Roseus hic color; Roseus hic odor Ave,
salutationis Angelicæ, quâ ineffabiliter Maria decoratur, commovet
Deum ad misericordiam, mitigat ad gratiam. *Omimum Ave, cujus*
fructu renovantur creatura, homines redimuntur, Angeli reparan-
tur, spes de gloria paradisi, in corde ipsius, qui devoto animo, Ave
honoraverit Mariam. S. Bonaventura. Indicare hoc voluit Deus
primo parenti nostro Adæ, Genes. cap. 2.

CONCEPTUS II.

Vix Adam peccavit, & gratiam Dei perdidit, adest optimus
Deus, in paradiso obambulat, errantem Adam vocat: *Adam ubi*
es? obtupesco quærentem omniscium; Paulus enim ad Hebræos
cap. 4. scribit; *Non est ulla creatura invisibilis, in conspectu Dei,*
omnia autem nuda & aperta sunt oculis ejus, nempe Dei: cur igitur
omniscius Deus, super Adam inquirit, & quasi nescius petit:
Adam ubi es? Illuminatissimus Doctor S. Augustinus præsentem
explicat difficultatem, cum dicit: *Tò Adam, ubi es? increpantis*
vox est, non ignorantis, Tom. 3. de Genes. ad lit. lib. 11. cap. 34. col.
671. S. Ambrosius consentit. lib. de paradiso. Tom. 24. cap. 14.
Quasi increpans inquit: Adam, ubi es? ut consideret, de quâ
beatitudine, de quâ gratiâ, miserè recessit. Ubi es? non in quo lo-
co, quero, sed in quo statu? quò te duxerunt peccata tua? S. Jo-
annes Chrysostomus tom. 1. hom. 17. in Genes. cap. 3. scribit:
Verba Dei, Adam, ubi es? non increpantis, sed miserentis fuisse:
habet misericordia vim, cum comitate, coniunctam, significat
enim, quasi ita diceret ad illum: Quid fac um est? in alio statu te
reliqui, nunc in nuditate te invenio: ubi es? unde tibi hoc acci-
dit?

dit? *Quis te in tantam adduxit alterationem? quis latro, vel parietum possessor, sic simul omnes divitiarum copias auferens, in tantam te inopiam induxit? vidisti patris misericordiam, mansuetudinem, & tolerantiam Domini, vidisti verborum attemperatorem, omni sermone, & cogitatione superiorem? vidisti, quomodo januas defensionis aperire vellet, ut misericordiam suam declararet.* Sed tuâ veniâ, auree Orator quod illud est remedium, quo januæ misericordiæ divinæ, de qua Adæ aperientur? quo miseras iterum evadere licebit? Remedium latet in verbis Dei, ad Adam dictis. *Adam, ubi es?* ab his decem primas litteras, nempe A, ab Adam, V, ab ubi, & E, ab es; has tres vocales compone, & sonant Ave: docet ergo Deus, primum hominem compellendo: *Adam, ubi es?* qui peccavimus, miseri mortales, iterum è ruinâ ad veniam, ab Irâ ad gratiam pervenire Deum, quem peccatis offendimus, mitigare: sapius Ave orationis salutatione Evangelicâ Mariam invocemus, imploremus, & hanc veniam obtinebimus, misericordiam impetrabimus. Est hic Conceptus Joannis Pauli Berlend. super Litanias Lauretanas fol. 10. Verba ejus sic sonant: *Cum Deus proto-parentem nostrum, in omen infelix prolapsus, ad comparendum, causamque suam accersisset, nec aliâ fuit ad id, verborum, aut sententiarum formâ usus, quàm brevi illâ trilogicâ: Adam, ubi es? quasi enim illi dixisset, Ave, indeque provocationis sue rigorem, salutariis virginæ præterensione attemperasset.*

CONCEPTUS III.

Experientia docet, infantes recenter natos plorare. *Primum vocem emisit plorans.* Sap. 7. Causam subscribit magnus Augustinus tom. 5. de Civit. Dei. cap. 14. col. 1285. *Non à risu, sed à fletu orditur hanc lucem, quid malorum ingressa sit, nesciens quæ ammodo prophetat.* S. Antoninus 4. part. Summæ. Tit. 15. cap. 13. observat, plorantes nasci infantes, hanc tamen differentiâ, ut maliculi O A, foemellæ autem O E, plorent, ad illud tritum Hexametron.

Omnes

Omnes dicunt E & A, quoque nascuntur ab Evâ.

Quasi Adam & Evam accusantes, quòd in tantas misérias hominem posuerint, plorantes autem, primam vocem emittunt, suffragium flagitantes, quòd in hâc lachrymarum valle, in miseriis adjuventur, confortentur, aut planè eruantur. Quis nominabit illud præpotens suffragium? nomino, & dico esse,unicam vocalem, V, quæ inter A & E posita, sonat Ave. *Ave, salutatione Angelicâ*, inquit Bonaventura, in Stimulo Amoris. Part.3.cap.16. *Terrestria lætantur, cœlestia jucundantur*. Sponsus Cant.2. assentitur, & loquitur ad Mariam. *Sonet vox tua in auribus meis, vox tua dulcis*. Quæ est illa vox dulcis Mariæ? est vox Ave, hæc vox refocillat corda: Ave redire facit animi vigorem, Ave facit resurgere sensuum exercitia, Ave dulcorat amara misèriarum, sic concludente divo Bonaventura, ut supra. Ave quâdam dulcedine inebriat cor devotum, &c.

CONCEPTUS IV.

Divus Thomas in expositione salutationis Angelicæ. Item Bonaventura in speculo. lect.12. Ave sic disjungunt, A, vâ; per Ave omne vâ misèriarum proscribitur, unde Eva, retrò si legatur, sonat Ave, per Ave redimatur, quod per Evam est peccatum. Eleganter in hanc materiam Chrysostomus hom. de interdicto Arboris: *Evam serpens seduxit, Maria Gabrieli consensit, sed seductio Evæ attulit mortem, consensus Mariæ, saculo peperit Salvatorem, restauratur per Mariam, quod per Evam perierat, redditur per Mariam vita, quæ per Evam fuerat interempta*. S. Bernardus mellifluè dicit super missus. *Eva spina vulnerando, Maria rosa, omnium affectus mulcendo: Eva spina, insidens omnibus mortem, Maria rosa, reddens saluferam omnibus sortem: Eva Ministra fuit seductionis, Maria propitiationis; illa suggestit prævaricationem, hæc iniecit redemptionem*. Præclare S. Augustinus: *Eva Mater, panam intulit mundo; genitrix Domini*

Ee

ni

ni nostri, salutem attulit mundo: *Auctrix peccati Eva; Auctrix meriti Maria: illa occidendo obfuit; ista vivificando profuit; percussit illa; aſt iſta ſanavit.* Conformiter ſcribit Albertus Magnus in cap. 1. Lucæ cap. 54. *Virgo beata, Eva in effectu contraria fuit: Eva damnavit; Maria ſalvavit: unde & iſta nomen Evæ mutavit, non voce quidem, ſed re; Nomen Evæ, in ſalutis Ave permutatur: per Ave omne væ tollitur, & abſolvitur. Tertius eſt David.*

CONCEPTUS V.

David graviffimum crimen adulterii & homicidii commiſit, poenituit deſuper: *Lavabo per ſingulas noctes lectum meum; cineribus meis ſtratum meum rigabo.* Pſalm 26. Item Pſal. 101. *Quiquit David. Cinerem tamquam panem manducabam; & cinerem meum cum ſletu miſcebam.* Super hos poenitentiae actus, ſtatim in gratiam David recipitur, remiſſionem peccatorum non impetravit; tandem verò veniam obtinet, gratiam acquirit. *Dirupiſti vincula mea,* Pſal. 115. Quo medio diù quaſitam gratiam Dei obtinet? dicit in Pſalmo citato: *Ego ſervus tuus, Filius ancilla tua.* Ancillam Domini B.V. ſe nominat, dum ab Angelo ei dictum eſt. *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum.* Filium ancillæ ſe nominando, innuit David, obſequialem amorem, honorem, ſervitium erga Virginem Mariam, exaudiri eſſe, gratiam impetrari, veniam acquiſiſſe. Quod nunc ſervitorum, honorum, ac amoris genere, ſe quis dilectum acceptum, & charum Filium Mariæ exhibet? dicit ipſa ſacra ſcriptura ma Virgo. Cant. 2. *Oſculetur me oſculo oris ſui.* Oſculum omnium ſignum eſt, intenſi amoris, ac cultus: dicit nunc S. Bernardus ſuper illud miſſus eſt. *Toties oſcularis, quoties Ave ſalutaris.* Ergo Ave Virgini devotè dicendo, maximè honorat, maximè Virginem amat, eoque maximè Mariæ ſervit, hocque cultu facillimè veniam meretur, gratiam impetrat ac favorem. *Impoſſibile eſt, hanc devotionem (Ave dicendo) manere in homine, ſine mutatione dexterae excipiente.* Concludit Joannes Andreas cap. 10. unde hortatur Bernardus ſuper miſſus eſt. *Si eſt tibi v.a., dic ad Mariam Ave.* Et iterum

*Non recedat ab ore, non recedat à corde, toto vita mea tempore
illa salutatio Angelica Ave.*

Concludo cum S. Bonaventura in speculo, cap. Epilogus.

4. *Libenter nos Maria salutatur cum gratiâ, si libenter eam
salutamus cum Ave Maria. Ergo salutemus eam cum S. Ephrem.
ferm. I. de Laud. V. cap. 13. Ave prastantissimum universi orbis
terra miraculum: Ave terrigenarum omnium oblectamentum:
Ave paradise delictiarum, totiusque amœnitatis, & immortalita-
tis. Ave lignum vitæ, gaudium, & voluptas: Ave lilium con-
vallium, fidelium undique salus: Ave portus tranquillissime, &
à fluctibus, procellisque agitationum liberatrix desideratissima:*

Ave Filia Dei Patris, Mater Dei Filii, ave Sponsa Spiritus

Sancti, Ave gaudium totius SS. Trinitatis.

Amen.

E e 2

IN

IN FESTO ANNUNTIATIONIS B. M. V.

CONCIO SECUNDA.

Textus. Gratiâ plena. Lucae i. cap.

Thema. Mariæ prædicatum sit: *De gratis: quoniam gratias omnibus copiosè elargitur.*

Exordium.

Um Mardocheus Judæus, pulchram Esther in fin
mâ gratiâ, apud Regem Assverum, intelligeret, co
fidenter dixit. *In domo Regis, præ cunctis Judæis*
quis novit, utrum idcirco ad Regnum veneris, ut
tali tempore parareris. Esther cap. 4. Idem de B.

Patres:

dicere licet: In domo Regis præ cunctis es, gratiâ plena. Au

S. Laurentius Justinianus lib. de Laud. Nullus mortalium, quo
vis donorum cælestium numerositate sit præditus, Virgini non
coæquari: Patriarcharum utique, Prophetarum, Apostolorum
Martyrum, omniumque Sanctorum merita, B. Maria transcendit.

S. Epiphanius.

Hinc S. Epiphanius lib. de Laud. B. V. *solo Deo excepto, cunctis*
superior existit B. Virgo. Et Andreas Cretensis Tract. de assumptio

Andreas Cretensis.

Deo excepto, omnibus es altior. Et divus Bonaventura, super

S. Bonaventura.

Sanctorum & Angelorum in B. Virgine reperiuntur. Sed non tam

S. Bernardus.

Audiamus Bernardum, super signum magnum: *Omnibus omnia*
facta est, Sapientibus & Insipientibus copiosissimâ charitate debiti
cem se fecit, omnibus misericordia sinum aperuit, ut de plenitudi
ne ipsius accipiant universi, captivus redemptionem, ager cura
tionem.

zior em, tristis consolationem, peccator veniam, justus gratiam, Angelus letitiam. Aurea sunt verba S. Hieronymi serm. de assumpt. *S. Hieronymus.*
 Dei genitrix verè salutatur ab Angelo, gratià plena, per quam largi-
 go Spiritus Sancti imbre, superfusa est omnis creatura: hac dedit
 cælis gratiam, terris Deum, pacemque refudit, fidem gentibus, fi-
 nem vitii, ordinem vitæ, ac moribus disciplinam: tam in cælo,
 quàm in terrâ, ejus plenitudo super omnem creaturam, de cujus
 plenitudine omnis natura virefcit. Maria, inquit Petrus Chry-
 sologus serm. 140. dedit pacem terris, cælis gloriam, salutem per-
 ditis, vitam mortuis. *S. Petrus Chrysologus. Guilielmus.*
 Beatissima Virgo Maria, scribit Guilielmus
 in cap. 4. Cant. continet sibi abyssos vitæ, & immortalium gaudio-
 rum sed non ita continet sibi, ut non effundat aliis: effundit An-
 gelis, & hominibus; Angelis torrentem voluptatis, hominibus in
 hac peregrinatione, torrentem sanctitatis, & sanitatis, sic tamen
 effundit, ut non minus contineat. Certe gratiâ Maria, inquit S.
 Bonaventura in spec. non solum fuit utilissima sibi ipsi, sed etiam
 nobis, imò toti humano generi. Adjuvas o Maria! Verba sunt
 doctissimi Idiota, in Contempl. B.V. cap. 6. Num. 3. in hac vitâ præ-
 senti tam bonos, quàm malos; bonos in gratiâ conservando; malos,
 ad misericordiam reducendo. Divino auxilio desuper Conceptus
 dabo.

CONCEPTUS I.

Liber Genesis cap. 2. narrat, paradysum Deum creâsse, inque *Confirmatio seu Deductio.*
 eo fuisse fluvium, qui totum irrigabat. Et fluvius egrediebatur, de
 loco voluptatis, ad irrigandum paradysum. Mariam intitulat S.
 Bernardus in deprecatione ad B.V. Paradysum. Verè paradysus tu-
 es Dei, quia lignum vitæ mundo protulisti, de quo, qui manducave-
 rit, vivet in æternum. Et fluvium paradisi, B.V. Mariam nomi-
 nat Cardinalis Pazmany. Concione de immaculatâ Concept. O
 dulcis aque ductus, canalis, & fluvius benedictionum! cur fluvium?
 fluvius à fluendo dicitur, quia aquæ indefinenter in fluvio fluunt,
 & refluunt; & idèò fluvius paradisi est Maria, quoniam aquæ gra-
 tiarum, indefinenter è fluvio, fonte, & rivo Mariâ, nobis fluunt,
 & refluunt: ita Patres: O quanta mundo contulisti, que tam salu-
 bris aque ductus esse meruisti. Bernardus, ut supra. Merito dici
 E e 3 potest

potest gratia plena, à quâ omnes gratia manant in Ecclesiam militatam; figurata in fonte illo, de quo Genes. 2. qui de terra ascendens irrigabat universam superficiem terra. Ita S. Bernardinus Senensis ferm. de Annuntiat. B. V. art. 1. cap. 2. convenienter Plalmi Fluminis impetus latificat civitatem Dei. Et Isaiæ cap. 18. Fontes quarum, cuius non deficient aqua. Per Mariam, quasi canalem, dundavit. Richardus à S. Laurentio de Laud. B. V. lib. 1. cap. Flumini ingeniosus Symbolista, hoc Symbolum inscripsit: Quis plinius, utilius magis. Sic experimur, quò major est Danubius, utilior ad navigandum, eò citius, velocius, & securius navigantes, ad exoptatum portum decurrunt: eò copiosius necessitate vitæ advehuntur, ad commune beneficium, & solatium inhabitantium. Virginem beatissimam, flumen Dei, repletum aquis gratiarum, flumen multifluum gratiarum. Richardus à S. Laurentio lib. 9. pag. 516. intitulat. Subscribo ego Symbolum: Quò plinius, utilius magis; plenissima est aquis gratiarum B. V. gratia plenissima utilissima nobis; ut Masenius canit pag. 137.

Credimus, en plenis Virgo benè convertenda,

Non mergit, placidè provehit illa ratio

CONCEPTUS II.

Gratiosissimum nomen Mariæ interpretatur Dionysius Causianus, lib. 3. de Laud. V. cap. 6. quod *Mare* significet; ex causali, omnia enim flumina intrant & fluunt in mare, sic omnes gratiæ confluerunt in Mariam. Audiamus S. Antoninum. Part. 1. Tit. 15. cap. 4. §. 2. *Congregatis igitur omnibus gratiis, in unum locum, scilicet in animam Virginis, appellavit eam Mariam, quia mare gratiarum, omnia enim flumina intrant in mare, id est omnes gratia in Mariam, copiosius describit S. Bonaventura in spec. lect. 3. Maria dicitur mare, propter affluentiam & copiam gratiarum, unde scriptum est in Ecclesiaste: Omnia flumina intrant in mare*

trant in mare: flumina sunt charismata Spiritus S. unde Joannes dicit: Qui credit in me, sicut dicit Scriptura, flumina de ventre ejus fluent aqua viva, hoc autem dixit de spiritu, quem accepturi erant credentes: omnia ergo flumina intrant in mare, dum omnia charismata Sanctorum intrant in Mariam; flumen enim gratiae SS. Angelorum intrat in Mariam, & flumen gratiae Patriarcharum, & Prophetarum, intrat in Mariam, & flumen gratiae Apostolorum intrat in Mariam, & flumen gratiae martyrum intrat in Mariam, & flumen gratiae Confessorum intrat in Mariam, flumen gratiae Virginum intrat in Mariam, omnia flumina intrant in mare, id est, omnes gratiae intrant in Mariam, gratia plenam. Mari aquis redundantis Symbolum hoc subscribit Academicus: *Et sibi, & omnibus dat, dum redundat.* Quò altius est mare, quò magis redundat aquis, eò magis per occultos terræ meatus, & canales, in omnes regiones, in campos, & prata, in agros, & sylvas, & in montes, & valles, aquas suas effundit, ipsum tamen mare, aquis adhuc abundat. Sic mare Maria, & sibi, & omnibus, plenum est aquis gratiarum; *dat, dum redundat:* gratia plena, aquas gratiarum, in nos miseros, indigentes, copiosè profundit; audite Bernardinum Senensem, & Richardum à S. Laurentio, ac S. Anselmum: hic orat. *1. ita ad Mariam perorat. O femina plena, & superplena, de cujus plenitudinis redundantia, respersa sic reviviscit omnis creatura. Non timeo dicere, inquit Bernardinus Senensis serm. 61. in Fer. 4. post Pascha art. 1. cap. 8. Quòd in omnium gratiarum effluxu, quandam jurisdictionem habuerit hæc virgo, de cujus utero, quasi de quodam divinitatis oceano, rivi, & flumina emanant, omnium gratiarum.* Richardus lib. 1. cap. 4. perorat. *Benedicta es, gratia plena, & in tantum plena, ut ex tuo redundante, totus hauriat mundus.*

CONCEPTUS III.

Sponsus inquit de B. V. Maria Cant. 7. *Oculi tui, sicut Piscine in Hesebon.* Cur sicut in Hesebon? an non etiam oculi Mariæ, sicut piscina in Bethsaida? de hæc Joannes cap. 15. *Movebatur aqua, & sanabatur unus.* Cui emblematis loco, ingeniosus Academicus sub-

subscribit: *Turbata salutem*. Sic B.V. ab Angelò salutata, refertur S. Luca cap. 1. *Turbata est*. In quem locum appositè Richardus S. Laurentio lib. 9. de Laud. B.V. *Maria est piscina probatica Joannis, in quam Angelus Domini, secundum tempus descendebat, & movebatur aqua, & sanabatur unus; tempore enim incarnationis, descendit Angelus magni Consilii in Mariam, & mota est aqua, quando ad novam revelationem turbata est Maria, & sanatus unus, id est, quotquot crediderunt, in Deum trinum & unum. Accèt ergo, & piscina in Bethsaida, & probatica, dici potest Maria, aut Sponsus Christus, in canticis, Mariam, non piscinam in Bethsaida sed piscinam in Hesebon comparat: *Oculi tui, sicut piscina in Hesebon*. Cant. 7. Cur piscinam in Hesebon? Piscina in Hesebon movebatur semper, & non uni, sed omnibus, aquas suas salubres propinabat, omnes sanabat, unde dicta est piscina in Hesebon: *In partu Filie multitudinis*, Cant. 7. Piscinam ergo in Hesebon comparat B.V. Maria, ut quæ non erga unum, sed erga omnes homines commovetur, congregationes aquarum, gratiarum inquam, non uni sed omnibus se invocantibus propinat, elargitur, profundit, omnibus sanat, omnibus medetur. Ita Conceptum concludit S. Joannes Damascenus. Orat. 1. de Nat. B.M.V. *illa enim est, afferens vitam se orbi medicinam; est fons, qui omnem naturam morbo laborantem in sanitatem restituit.**

CONCEPTUS IV.

Joannes Apocal. 12. cap. describit B.V. *Signum magnum apparuit in caelo, mulier amicta sole, luna sub pedibus ejus, & in fronte ejus corona stellarum duodecim*. Angeli quoque mirantes inquit. Cant. 6. *Qua est ista, que progreditur, quasi aurora confusa, pulchra ut luna, electa ut sol*. Quæstio est, cur Mariam Joannes Angeli, omnibus cæli luminaribus, sole, lunâ, stellis adornatam vestitam, dotatam describant? Quæstio hæc, ex libri Genesis cap. 1. solvitur: hic narrat Textus; *Tenebræ erant super faciem abyssi*. Has tenebras dissipare, & terram illuminare, placuit Deo cæli luminaria, solem, lunam, stellas creare, & hæc providentiâ ordinare ut si unum occidat, alterum oriatur, sicque indefinenter de filiis

mine, mundo aliquid tribuant, elargiantur: Sic summo mane progreditur aurora, subsequitur sol radians; Sol dum occidit, splendet luna, hæc obtenebratâ, fulgent stellæ, progreditur iterum aurora, sicque indefinenter, hæc pulchra cœli luminaria, de luce suâ, pauperi & inopi terræ, aliquid donant, elargiuntur: & hæc de causâ Joannes omnibus cœli luminaribus, auroræ, soli, lunæ, stellis, radiantem describit, & Angeli comparant B.V. Mariam, ad indicandum, Mariam luce gratiarum, quâ plena est: *Gratiâ plena: nobis gratiâ inopibus, ac indigentibus hominibus, omni tempore, in omni loco, & occasione, manè & vesperè, diu noctuque, elargiri, ac distribuere, ita salutatur B.V. Chrysippus Orat. de laud. Ave fons lucis, omnem hominem illuminantis.* Symbolum, luminaribus cœli, sole, lunâ, & stellis radianti Virgini, subscribit Academicus: *Acceptum communicat orbi: nempè sicut sol, luna, stellæ de suâ luce, sic B.V. de suâ gratiâ, toti orbi, omni homini partitur.* Marienus subscribit Versu.

Virgo piis animis, tristi, quæ Cynthia mundo est,
Omnia donat, opum nil habet inde minus.

CONCEPTUS V.

Archangelus Gabriel ad Mariam ait: Luc. 1. cap. *Invenisti enim gratiam apud Deum.* Invenire, est rem perditam iterum recuperare, iterum acquirere; Sic Lucæ 15. cap. *Congratulamini mihi, quia inveni ovem, quam perdideram.* Item, ut de aliquo dici possit, se rem invenisse, rem illam debuit querere, juxta Christi verba Lucæ 11. cap. *Quarite, & invenietis.* Ad Mariam dicit Archangelus. *Invenisti enim gratiam apud Deum.* Si invenit, ergo quæsit gratiam; pro se querere, opus non habuit, ipsa enim est gratiâ plena; pro quo ergo gratiam quæsit? utique pro illo, qui gratiam Dei perdidit, nempè pro universo humano genere: ita doctissimus Idiota, de Contemplat. de B.V. cap. 6. Num. 1. & 2. *Invenisti gratiam apud Deum, o dulcissima Virgo Maria! hanc autem, non tantum propter te habuisti, sed etiam propter nos, ut multipliciter nos*

FF

adju-

adjuvares. Theologi docent, rem alienam inventam, proprio restituentem esse; gratiam, quam perdidit homo, invenit Maria: si invenit, ergo restituit nobis. Eleganter Hugo Cardinalis, in per cap. 1. Lucae: *Currant ergo peccatores, ad Virginem Mariam, gratiam amiserunt peccando, & eam invenient apud eam; illam lutando, & secure dicant: redde nobis rem nostram, quam invenisti.*

CONCEPTUS VI.

Non sufficiebat dicere, Archangelo Gabrieli: *Ave gratia plena* addit: *Spiritus S. superveniet in te.* Lucae 1. cap. Si jam gratia plena est, quid S. Spiritus, dator gratiarum, faciet super Mariam? S. Bernardus respondet Serm. de Nat. B.M.V. *S. Spiritus venit super Mariam, Virgini non sufficiebat propria plenitudo, petit supereffusivam, ad salutem universorum; nempè, ut serm. in signum magis loquitur. Ut de plenitudine accipiant universi, captivus redemptorem.* &c. ut supra.

Epilogus.

Hortor ergo cum Richardo à S. Laurentio lib. 1. cap. 4. de la *Si igitur, o fidelis anima, gratia tibi defuerit, ad ipsam plenitudinem gratie, Mariam inquam, confuge.* Christus moriens caput suum inclinat deorsum, versus Mariam; causam insinuat Hugo Cardinalis in cap. 19. Joannis, nempè Christus nutu capitis indicat vult, quod ore non amplius potest eloqui: *Per Mariam petite gratiam, quia ipsa est thesauraria gratiarum,*

 IN FESTO ANNUNTIATIONIS
 B. M. V.

CONCIO TERTIA.

Ave. Lucae i. cap.

Textus:

Ave: disjunctivè si legatur, sonat, A Væ; omne
 væ miseriarum, à nobis B. V. Maria re-
 pellit.

Thema.

Non sine mysterio, Archangelus B. V. Mariam, gratioso *Exordium.*
 hoc verbo Ave, salutatur: si enim Ave retrò legatur,
 sonat, Eva; Eva infelix Mater est, quæ væ miseriarum,
 in mundum invexit; Maria felix Mater, quæ omne væ, *Paves.*
 à nobis avertit. *Hac, Maria inquam, prima Matris*
damna resolvit, hæc perdito homini, redemptionem adduxit. Pero-
 rat S. Augustinus Serm. 33. de Sanctis. *Restauratur per Mariam,* *S. Augusti-*
uita, qua per Evam fuerat interempta, quod per Evam perierat, *nu.*
redditur per Mariam. Scribit S. Chrysostomus hom. de interdicto *S. Chryosto-*
 arboris. Audiamus Bernardum. *Eva spina fuit, Maria rosa exti-* *mus.*
tit: Eva spina, vulnerando, Maria rosa, omnium affectus mul- *S. Bernardus*
cendo; Eva spina, insigens omnibus mortem, Maria rosa, reddens
omnibus saluiferam sortem. Et iterum. *Crudelis nimis Eva, per*
quam serpens antiquus pestiferum, etiam ipsi viro, virus insudit;
sed fidelis Maria, qua salutis antidotum, & viris & mulieribus pro-
pinavit: illa ministra fuit seductionis, hæc propitiationis, illa sug-
gressit prævaricationem, hæc iniecit redemptionem. Audiamus Al-
 bertum Magnum in cap. 1. Lucae. Missus est, 54. *Virgo beata, Eva Magnu.*

Ff 2

in

in effectu contraria fuit; Eva enim damnavit, Maria salvavit, unde & ista nomen Eva mutavit, non voce quidem, sed re; illa enim omnes generavit in mundum, ista in caelum; illa Maternalis, ista Mater misericordie; illa principium mortalitatis, illa principium vite; illa nos transire fecit, de gratia ad culpam, de culpa ad gratiam. Plenitudinem gratiae, posuit Deus in Maria. Sciamus, si quid spei in nobis est, de Maria profuatur. Inquit S. Bernardus Serm. 3. in Nativ. Virg. Tu es Mater misericordiae, quia non in hoc mundo tam miser, cui non misericordiam ostendis, scribitur. S. Bonaventura, in Stimulo Amoris tom. 3. cap. 19. In quacunque cessit aze quis fuerit, si invocaverit beatam virginem, liberabitur. S. Brigitta lib. Revelat. cap. 31, implorato Dei auxilio, desuper Conceptus.

S. Bonaventura.

CONCEPTUS I.

Confirmatio
seu Deductio.

S. Virginem, Archangelus Gabriel Mariam compellat. Et vocat *Virginis Maria*. Maria, quasi mare: causam dixi concione praedicti, Conceptu secundo; Mare inter alias qualitates, & hac prerogativa gaudet, naves, quae horrida tempestate, in nescio quo remotum, ac dislitum exilium ejectae sunt, iterum molli viâ ducit ad placidum portum, ad exoptatum littus, & Patriam; inde ingeniosus Academicus Mari hoc Symbolum applicat: *Errantes reducit, dissociata sociat, dispersa congregat*. Erravit in manu genus, a viâ veritatis, unde ab horrida tempestate Dei, in longè dislitum exilium dejectum est, usque modo gemit degit, in hac lachrymarum valle: per peccata, & scelera, a Deo se homo dissociat, exul est gratiae; B.V. Maria mare est, quae ope, & patrocinio, errantes peccatores suaviter reducit; a gremio Dei exules, dissociatos, iterum gratiae sociat, & conjungit. Augustinus S. Bernardum Serm. 1. super Salve Regina. *Virgo Maria, dicitur pietatis abyssum, cui vult, & quando vult, & quomodo vult, dicitur aperire, ut quisvis enormis peccator, non pereat, cui Sanctorum, patrocinii sui suffragia prestat*. Et aliud beneficium humano generi mare exhibet, nempe omnis generis herbas, & germina, etiam in profundo abissi radicatae, fovet, & confert iterum

iterum Academicus, eleganti lemmate exprimit: *Germinans de profundo*: ita sanè Maria Virgo, humanas mentes, ceu totidem plantulas, inter calamitatum procellas tuetur, atque singulari studio fovet, ut aded à S. Bonaventura Opuscul. 25. verissimè cognominetur: *Tutissimum afflictorum omnium refugium*, & à B. Alberto Magno; super missus est. *Quies laborantium, & solatium afflictorum.*

CONCEPTUS II.

Sponsus in Canticis de Mariâ Virgine inquit: *Collum tuum, sicut monila*. Gregorius Nyssenus legit, *Collum tuum, sicut portus*. Portus Maria rectè dicitur, ita Ephrem Syrus, serm. de laud. Virg. *Tu noster es portus, Virgo intemerata!* Sed cur littori, & portui, Maria Virgo assimilatur? Navigantes noverint, quid sit portus, nempe in tempestatibus, & periculis, unica salus, refugium, & protectio: unde Bernardinus noster, littori, & portui maris, hoc inscribit Symbolum; *Hic optata quies*. Sic B. V. Maria, in tempestatibus, & periculis hujus amari maris miseriarum, *optata quies est*, vae afflictionum misericorditer avertens, in securitatem gratiæ Dei, & reconciliationis, nos constituens: sic perorat S. Amadæus hom. 8. de laud. virg. *Maria quippè, presentis sæculi navigantes, seque plenâ fide invocantes, ab impetu procella, & ventorum rabie eruit, eosque ad litus felicissima Patria perducit.*

CONCEPTUS III.

Iterum Sponsus Mariam Virginem deprædicat. Cant. 7. *Venter tuus, sicut acervus tritici, vallatus liliis*. Cur tritico comparatur? Cur liliis vallatam asserit? Ad utrumque respondeo: triticum communissima vitæ humanæ est sustentatio, & conservatio; sic B. V. Maria, vitæ spiritualis, nempe gratiæ Dei, universalis est conservatrix: Academicus Symbolicè exprimit: *Satiat universos*: concludit S. Epiphanius Orat. de laud. Deiparæ: *Maria mensa fidei intellectualis est, panem vitæ, mundo suppeditans*. Buteon. Hym. p. 133. ait: *Maria mensa est, portans copiam propitiationum*. Melliflue

fluè Bernardus ferm.4.de assumpt. *Misericordia tua, o benedicta longitudinem & latitudinem, sublimitatem & profundum, quæ queat investigare? nam longitudo ejus, usque in diem novissimum invocantibus eam, subvenit universis: Latitudo ejus, replet orbem terrarum, ut tuâ quoque misericordiâ, plena sit omnis terra: sic & sublimitas ejus, civitatis superna invenit restaurationem & profundum ejus, sedentibus in tenebris, & in umbrâ mortis obtinuit redemptionem.* Audivimus nunc, cur sponsus B.V. Mariam, acervum tritici dixerit: nunc cur vallatum lillis? Lillum avertatur, anchoram figurat, anchora navim, ne intereat, firmat Job vitam hominis, navi comparat; ut vita animæ, repente non intereat, Maria firmat. Audiamus desuper Buteum, in Floribus *Maria stabilis anchora iis, qui tempestate jactantur, præfugium vexatorum, spes desolatorum.* Eruditè canit in hanc materiam Masenius.

Corpore mens ægro, dubio ratis æquos
nutat,

Firmat Virgo animos, anchora fixa ratis

CONCEPTUS IV.

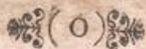
S. Mater Ecclesia, Mariam honorat titulo: *Turris eburnea* didicit ex Canticis cap.7. *Collum tuum, sicut turris eburnea.* Eburneum vocat? inter diversas qualitates, quibus ebur dicitur candet, placet Doctrina Philippi Abbatis, in cap.7. Cant. ita dicitur: *Ebur tam admirabilis virtutis est, ut si pannus lineo per ipsum ebur mittatur, & ipsi panno lineo, carbo vivus deponatur, suâ virtute ebur pannum, qui illi adhaeret, illesum relinquit.* Desuper concludit Author: ita B. Virgo peccatorem protegit, ne à carbone iræ desuper concremari possit; voluit ergo Spiritus S. verbis citatis: *Collum tuum, sicut turris eburnea,* nobis intercedere, potentè potentissimæ cœlorum Reginæ curam, & protectionem in omnes homines; quòd nimirum ab æstu indignationis divinae illæfos conservet, & intactos, præservetque etiam incolumes.

ignis infernalis incendio, affirmante Methodio, ferm. de laud. B. V. *Quid de te dicam, o Benedicta! ignoro, nam ab inferis peccatores eruens, ostendis, per tua merita, in inferno dari redemptionem: hæc sunt arcana, quæ nec mens, nec ratio valet percipere.* Verba Methodii, Nicephorus de laud. B. V. subscribit. *Maria iram de celo depellit, & de Dei justitiâ, obsessos ex inferis eripit.* Ave, quod dicitur Mariæ, omne væ, à nobis depellit.

CONCEPTUS V.

Exodi cap. 12. legitur, Angelum percutientem, non potuisse nocere iis, quorum superliminaria domorum, sanguine Agni Paschalis, tincti erant; Agnus Paschalis Jesus est, postis hoc Agno signatus, uterus est beatæ Virginis; in Mariæ corpore, accepit Jesus carnem, & sanguinem; in Mariæ corpore accepit Jesus vitam, & animam, corpus ergo, & uterus Beatæ Virginis, Agno Jesu notatus, postis est, & æternum memoriale: si ergo Judæis profuit, ubi signum, etiam guttæ unius, Agni occisi patebat; quanto magis proderit nobis, clementia Matris nostræ, Virginis Mariæ, signati postis, non unâ guttâ, sed integro Agno, non Agno occiso, sed in æternum vivo; Maria ergo, arceat percutientem Angelum, ut nos juxta demerita, vindex Dei Angelus, non percutiat, sed propter magna Matris merita, nobis suaviter tutelaribus custos præluceat, avertit Maria à nobis væ, mille dignissima Ave.

Ut ergo B. V. Maria, omne væ temporalis miseræ, & æternæ pœ- *Epitogm*
næ, à nobis avertat, clementissimam cœli Reginam, cum S. Basilio, de Incarnato Verbo, imploremus. *O Mater, & Sancta Virgo! aspice nos de celo, oculo propizio, & nunc quidem educ nos hinc, cum pace, ad judicis autem thronum à confusione liberos nos siste, & stationis tandem ad dexteram participes nos effice, ut inde ad cælum abrepti, unâ cum Angelis, increatam, hominibusque Trinitatem laudemus.*
Amen.

IN